

فرهنگ

فارسی ترکی

Farsca- türkçə

Sözlük

اولو تانرينين آديلا

Alpay_elses@yahoo.com

6.....	الفباء
8	آ - ا
17.....	ب
24.....	پ
29.....	ت
34.....	ث
35.....	ج
38.....	ح
40.....	چ
42.....	خ
47.....	د
53.....	ذ
54.....	ر
57.....	ز
60.....	ژ
61.....	س
67.....	ش
71.....	ص
73.....	ض
74.....	ط

75.....	ظ
76.....	ع
78.....	غ
80.....	ف
82.....	ق
85.....	ك
90.....	گ
93.....	ل
95.....	م
105.....	ن
110.....	و
112.....	ی
113.....	ه
115.....	در مدرسه
120.....	ماهها و روزهای هفته
122.....	در حیوانات
128.....	در حشرات
128.....	در گلها و گل فروشی
130.....	در طبیعت
132.....	در بیماری
134.....	در بدن

136..... در اوقات ویژه

138..... در رنگها

الفبای مورد استفاده در آذربایجان

Aa	آ
Bb	ب
Cc	ج
Çç	چ
Dd	د
Əə	ا
Ee	اِ
Ff	ف
Gg	گ
Qq	ق
Ğğ	غ
Hh	ح ، ه
Xx	خ
Iı	ای
İi	ای
Jj	ژ
Kk	ک
Ll	ل
Mm	م
Nn	ن
Oo	ا

Öö	اؤ
Pp	پ
Rr	ر
Ss	س، ص، ث
Şş	ش
Tt	ت، ط
Uu	او
Üü	او
Vv	و
Yy	ی
Zz	ز، ذ، ظ، ض

ترکی دیلینده (r) حرفین بیر سؤز باشلانمیر وباشقا دیللردن گلن سؤز لرین اؤنونده " ای ، او
 آ سؤزگؤ (حرف) لری آرتیلیر
 اؤرنکلر:

رضا : ایرضا ، رحمت : ایرحمت ، رشته : ارشته، روس : اوروس و.....

ekonomı	اقتصاد
abdal	آواره کردن
abramaq	اداره کردن
acdıran	اشتها آور
acıتماq	اذیت کردن
açılma	افتتاح – گشایش
oyuncaq	اسباب بازی
adamcıl	انسان دوست
ağız	ابتدا - دهن- آغاز
ağırılıqlı	ارزشمند
ağızbirliyi	اتحاد – هم رای
altınsuyu	آب طلا
anadəniz	اقیانوس
arpasuyu	آب جو
artırma	افزایش - ادامه
ancaq	اما – ولی
anık	آماده – حاضر
anıklık	آمادگی
atamınən	اسب سوار
ata- baba	اجداد
azərgedə	آتشکده
azlıq	اقلیت

bərli- bəzəkli	آرایش کرده
bəlli	آشکار
baydırmaq	اشتباه کردن
başdan	از اول
basdırıq	ازدحام
bildiriş	اطلاعیه
birləşmə	اتحاد
birlik	اتحاد
bara qoymaq	اشتباه کردن
buyruq	امر-دستور-فرمایش
bozbaş	آبگوشت
böylə	اینگونه- چنین
çoxlu	اکثریت
çimmə	آبتی
çəkinmə	احتیاط- تدبیر
çevriliş	انقلاب
cırtıdan	آدم بسیار کوتاه
canından keçən	ازجان گذشته
canqurtaran	آمبولانس
ceyran	آهو- غزال
danma	انکار
dartınma	انبساط- کشش

day	اسب نر دوساله
dayanacaq	ایستگاه- تکیه گاه
dəmirçi	آهنگر – فلزکار
dəmirkəsən	اره آهنی
dəniz atı	اسب دریایی
dəyərli	ارزشمند
dəyər	ارزش - قیمت
dəyirman	آسیا
dəyirmançı	آسیابان
dəyişdirici	آداب‌تور
dırsək	آرنج
dilək	آرزو
dincəliş	استراحت
əlif- bey	الفباء
əbir	آلرژی
duyğu	احساس
düşərgə	اردوگاه
düşgün	افتاده – مبتلا
düşmə	افت
düşünmə	ادراک – درک
duraq	ایستگاه
döşdən	ازبر – از حفظ

donquldamaq	اعتراض کردن
düzəliş	اصلاح
ediş	انجام
el –oba	اجتماع – مردم
ətsuyu	آبگوشت
əyin	اندام – تن – بدن
əylənmə	ایست – توقف
ərinti	آلیاژ
ertədən	از صبح
etmək	انجام دادن
evlənmək	ازدواج کردن
eyhana	اگر – شاید
gilənar	آلبالو
göl	استخر – حوض
gömgöy	آبی تند – کاملاً آبی
görəsən	آیا
gerb	آرم – نشان
güvənmə	اعتماد
gözgü	آئینه
qabaqlama	استقبال
qanköçurmə	انتقال خون
yığınacaq	اجتماعات – ازدحام

qısagol	آستین کوتاه
qışla	آسایشگاه سربازان
qinama	ابراز نکوهش
qorasuyu	آب غوره
qorevi	اسلحه خانه
qovma	اخراج
qovut	آرد گندم
qoyu	اجازه
qovuşma	اتصال
qul	اسیر - بنده
qusma	استفراغ
hava	آهنگ
havaçı	آهنگساز
havar	امداد
xırça	آدم قد کوتاه
xoca	استاد
ilk	اول - نخست
ipək	ابریشم
incimə	آزار و اذیت
istək	آرزو - طلب
it-qurd	افراد بی ارزش
lam	آهسته - آرام

oyaq	آگاه — بیدار
odsöndürən	آتشنشانی
maymaq	احمق
maral	آهو
mısmırıq	اخم — ترشیده
mif	افسانه — اسطوره
nar	انار
neftçıxarma	استخراج نفت
oda	اتاق
ocaq	اجاق — مکان مقدس
ördək	اردک
örən	آثار باستانی — خرابه
ölçü	اندازه
öc	انتقام
ölümorucu	اعتصاب غذا
öylə	آنگونه
öyrədici	آموزش دهنده — مربی
süs	آرایش
susəpən	آب پاش
susevən	آبدی
süngər	ابر — اسفنج
şırran	آبشار

sınaq	امتحان
sonbeşik	آخرین فرزند
son	آخر
seçki	انتخابات- رای گیری
sezmək	احساس کردن
sərbəst	آزاد – مستقل
özgür	آزاد
səsgücləndirən	آمپلی فایر – بلند گو
seçmə	انتخاب
seçkili	انتخابی
sayğı	احترام – حرمت
təpər	انرژی – توان
şimşək	آذرخش
tapanaq	آدرس – نشانی
yarım adam	آدم ناقص
yaraniş	آفرینش
yapma	انجام – عمل
yanlış	اشتباه – خطا
yalvarış	التماس
ütü	اتو
ucalıq	ارتفاع
yazın- yazıq	ادبیات

pənsə	انبردست
yavaş	آرام – ساکت
yörə	اطراف - جنب
zumar	آذوقه
zırıqlamaq	اسهال کردن
zibil	اشغال
yesir	اسیر
yetik	آشنا – مطلع
öyrətim	آموزشی
ağdəmir	آلومینیوم
avrupa birliyi	اتحادیه اروپا
toplumsal	اجتماعی
suqızdıran	آبگرمکن
basılı	اشغال شده
yatay	افقی
yemiş suyu	آب میوه
çəkiniş	احتیاط
qatlıev	آپارتمان
yemək odası	اتاق غذاخوری
yatış odası	اتاق خواب
qonaq odası	اتاق پذیرائی

sınaqevi

آزمایشگاه

sayılar

اعداد

əski qalıqlar

آثار باستانی

oyun	بازی
acımasız	بیرحم – سنگدل
adamsız	بیکس – غریب
ağzıkəsərli	بانفوذ
ağzıpozuq	بی ادب
amacsız	بی هدف
alınqan	بسیار حساس
alımsız	بی جاذبه
anlaqsız	بی شعور – بی عقل
anlamsız	بی معنی
arxasız	بی یاور – غریب
bayğın	بیهوش
bağlama	بسته بندی
balınc	بالش
babatca	بطور متوسط
bağçı	باغبان
bağçılıq	باغبانی
bambıl	بی لیاقت- غیر جدی
bomba	بمب
biyarlıq	بیگاری
birgə	برابر- باهم
birlikdə	باهم

başıdaşlı	بدبخت
başsız ayagsız	بی منطق
batdag	باتلاق
baxımsız	بی صاحب
barat	باروت
büdcə	بودجه
boylulug	بارداری
buğum	بند
buğ	بخار
çitək	بداخلاق - بد دهن
çocuq	بچه کوچک
çəpəl	بی حیا - بی شرم
çəpiş	بزغاله یک ساله
çıxmaz	بن بست
çönmək	برگشتن
damarsız	بی غیرت
damdandüşmə	بیهوده - بی معنی
dayanmaz	بی وقفه
dayı	برادر مادر
dəmir- beton	بتون آرمه
dənsiz	بی دانه

dəyərsiz	بی ارزش
dikter\dikder\didey□n	بلند گو
dışarı	بطرف خارج
dindiriş	بازجوئی
düyçə	بسته و بگچه کوچک
düyünçə	بگچه – بسته
tərsə	برعکس- وارونه
təpmək	بیل زدن
tələsik	باعجله
yadelli	بیگانه- غریب
yadlaşmaq	بیگانه شدن
yağmur	باران
verim	برکت – محصول
yabançı	بیگانه – اجنبی
yad	بیگانه
verəcək	بدهی – دادن
telsiz	بی ربط
telsiz	بی سیم – دستگاه بی سیم
televeriliş	برنامه تلویزیونی
uymaq	بیهوش شدن
üstün	برتر – والا
ulu	بزرگ

ucalan	بلند شده
uçmaq	بهشت
uçurtma	بادبادک
ufacıq	بسیار کوچک
uğrunda	بخاطر - در راه
yelpik	بادبزن
yastıq	بالش - متکا
yarpaq	برگ - ورق
yerli	بومی
yersiz	بیجا - بی مورد
yərfindığı	بادام زمینی
yığım	برداشت
yişsiz	بی صاحب
yuxarı	بالا
yurdsuz	بی وطن
yüksək	بلند - مرتفع
dönmədən	بدون برگشت
əşsiz	بی همتا
elsiz- obasız	بی وطن
əsim-əsim	به صورت لرزان
eşitdirmə	به اطلاع رسانی
fıstıq	بادام - بادام زمینی

gözücü	با گوشه چشم
qalğı	باقیمانده
qalın- qayım	بسیار محکم
qabartma	برجستگی
qada	بلاء – مصیبت
qalış\ qalma	بقاء
qara	بزرگ – عظیم
qaplan	ببر – پلنگ
qapalı	بسته – تعطیل
qanmaz	بی تربیت
qaytan	بند (کفش)
qoduq	بچه الاغ – کره خر
qoxu	بو – عطر
qolayca	براحتی
qoyun- qucaq	بغل – آغوش-سینه
quzu	بره گوسفند
hə	بلی – آری
hərdən	بعضا
xeylək	به مقدار زیاد
xötək	بچه گاومیش
kənd arası	بین شهری
kərdi	باغچه حیاط

ilqarlı	باوفا – خوش قول
ilqarsız	بی وفا – بد قول
inam	باور – ایمان – اعتقاد
inamsız	بی ایمان
için-için	به طور پنهان
key	بی حس
işsiz	بیکار
işsizlik	بیکاری
itkin	بی خبر
keçi	بز
kölə	برده – نوکر
köləlik	بردگی – نوکری
kökə	بربری – نان گرد
könlüqara	بد قلب – بدبین
köşək	بچه شتر تا دوسالگی
oyunçu	بازیگر
oyun	بازی – سرگرمی
moltanı	بی دین – کافر
oğlaq	بزغاله
mənliksiz	بی شخصیت
mışıl- mışıl	به صورت راحت و شیرین
pinti	بدسلیقه

sututar	برکه — مرداب
sonra	بعدا — بعد
simitən	بی حیا
soba	بخاری
sonsuz	بی فرزند
sayır- bayır	بی ربط
saysız	بیشمار
sarıma	باند پیچی
təkə	بزنر
tən	برابر — مساوی
tabsız	بی طاقت
tanrıça	بت — الهه
şit	بی نمک
şirə - baran	باران شدید
puflək	بادکنک
yastı quşaq	بیضی
çaylaq	بستر رود
kəsməcə	به شرط چاقو

önəl	پیشنهاد
önək	پیشوند
ək	پسوند
başkənd	پایتخت
araşdırma	پژوهش – تحقیق
sarğı	پانسمان
baxmaca	پنجره
açınım	پیشرفت
açınmaq	پیشرفت کردن
axça	پول
arxa	پشت – کمر
andlaşmaq	پیمان بستن
alıtım	پالایش – تصفیه
arşınçı	پارچه فروش
artırım	پس انداز – سود
altyazı	پاورقی – زیر نویس
alnı açıq	پاک – شریف
alt bölüm	پاراگراف
ayaq yalın	پابرهنه
ayraç	پارانتز
bəsləmək	پروردن- تربیت کردن
bəyəniş	پسند – انتخاب
bəlim	پوشال گندم و...

bayraq	پرچم
bayraqçı	پرچم دار
bulmaq	پیدا کردن
becərmək	پرورش دادن
beşqat	پنج لایه
bağlaşma	پیمان – قرارداد- قول نامه
çoxqatlı	پر طبقه
çibinlik	پشه بند
çoxsaylı	پر تعداد – پر مقدار
çalağan	پرنده وحشی – عقاب- شاهین
calaq	پیوند – وصل
caynaq	پنجه
cıbırıq	پوست سبز گردو
dikdaban	پاشنه بلند
əkimli	پر محصول
döngə	پیچ
döngəli	پیچ دار
dolğun	پر – لبالب
dolaşır	پیچیده
ətək	پاورقی – پایین
enmək	پیاده شدن – پائین آمدن
əngiboş	پر گو- حراف

əzmə	پودر – پوره
fısqırtma	پک زنی – سیگار کشی
erkən	پیش از موقع – صبح زود
gəlimli	پردر آمد
gözəm	پشم پائیزی گوسفند
geyim	پوشاک – لباس
güz	پائیز
gənşərlik- önlük	پیش بند
qısılmış	پناه بردن
qonaqlama	پذیرائی
hoppanma	پرش
kəpənək	پروانه
kral	پادشاه – حکمدار
kor- peşman	پشیمان
kömlək- köynək	پیراهن
küləş	پوشال
kürək	پارو
lırt	پیش از حد رسیده
yun	پشم- مو
zorba	پر زور – زورگو – درشت
mıǧmıǧa	پشه
miçətlən	پشه بند

navar	پالان
neftalan	پالایشگاه نفت
ödəmək	پس دادن
ön	پیش جلو
örtük	پرده
portağal	پرتقال
pozan \ silgi	پاک کن
saçılmaq	پخش شدن
pendir	پنیر
peyin	پهن
pəncə rə	پنجره
palto	پالتو
sığınacaq	پناهگاه – سنگر
səki	پله – نیمکت – سکو
solğun	پریشان – پژمرده
sırtıq	پر رو
tərk	پشت موتور
yamaq	پینه – وصله
yam	پست – پستخانه
uçar	پرنده
uçurum	پرتگاه
uçuş	پرواز

tiftik	پرز
yaygın	پخش کننده
basamak	پله
ədyal	پتو
topar	پرتقال
baxıcı	پرستار
yazıqabı	پاکت نامه

alverçilik	تجارت
ilay	تاریخ
açıqlama	توضیح
açıqlamaq	توضیح دادن
balta	تبر
bölü	تقسیم
ağımtıl	تقریباً سفید
aritimevi	تصفیه خانه
arıtlamaq	تمیز کردن
araşdırı	تحقیق کردن
alan topu	تنیس
ala- yetişmiş	تقریباً رسیده
alçaltı	تحقیر – ذلت
alqış	تشویق – تبریک
alıcılıq	توان خرید – خریداری
alış-verişçi	تاجر
ayaqyolu	توالیت – دستشویی
atıcı	تیر انداز
aşırı	تندرو
asıcılıq	تزریقات
ayrıştıрмаq	تجزیه کردن
azdan-çoxdan	تاحدی

başqalanmış	تغییر یافته
baxımlı	تحت نظارت
bozaraq	تقریباً خاکستری
başdan-ayağa	تماماً - کلاً
çiyələk	توت فرنگی
çırpıntı	تپش - هیجان
çəpik	تشویق - کف
qayıрма	تاسیس - تولید
cadar-cadar	ترک دار - به صورت شکاف
dağıntı	تخریب - فروپاشی
danışiq	تبادل افکار
dargöz	تنگ چشم
dartım	تشنج
dayaqsız	تنها
daz	تاس - دارای سر بی مو
doğum	تولد
doqqazlanmaq	تعصیل شدن
dib	ته - آخر
dızax	ترسو - بزدل
duzaq	تور - دام
döyünmə	تپش - اضطراب
endirim	تخفیف

ekşi	ترش - ترشی
əyləncə	تفریح - شادی
ərincək	تنبل - سست
əlləşmə	تلاش - سعی
eşsiz	تنها - یگانه
götürüm	توان - تحمل - ظرفیت
qalaq – kötəl	تپه - تل
qabar	تاول - پینه
qarasayaq	تقریبا سیاه
qəddəyən	تراش - مداد تراش
qıcıq	تحریک - حساسیت
güdmə - izləmə	تعقیب
qatılış	ترکیب
qayğɪ	تعصب
qurğu	تاسیسات - تشکیلات
kərki	تیشه
küflən	تاب (در پارک)
kos	توپ - توپ بازی
ox- yay	تیر - کمان
oxumuş	تحصیل کرده
oxşayış	تشابه

ox	تیر
oxatan	تیر انداز
öymək	تحریف کردن
sac	تابه
pul	تمبر
sürgün	تبعید
söykək	تکیه گاه – پشتیان
salaca	تابوت
təndir	تنور
tək	ته - قعر
tel	تار
tərgitmək	ترک کردن
təpəlik	تاج – تاج سر
təzəbəy	تازه داماد
taplıq	تابلو - تبلیغ
yapım ilay	تاریخ تولید
yalanlamaq	تکذیب کردن
yalgız	تنها – بیکس
yalnız başına	تک و تنها
tutar	توان - طاقت
teleskop	تلسکوپ
toxunma	تماس - اصطکاک

toplanış	تجمع - اجتماع
ummaq	توقع داشتن
usal	تنبیل
türkü	ترانه – آواز
yataq	تختخواب
zahı	تازه زایمان کرده
yenə	تکرار - دوباره
görsəl	تصویری
yükləmə	تحمیل
anıt	تندیس – یادبود
qut	تبریک

artımsız

ثابت - غیر فعال

varlı

ثروتمند - دارا

var

ثروت - دارائی

yazdırılmaq

ثبت نام کردن

zəngin

ثروتمند - پربرکت

ada	جزیره
adacıq	جزیره کوچک
axım	جریان - هجوم
axtarışçı	جستجو - تعقیب
artı	جمع(+)
arayış	جستجو
alım	جاذبه
ayaqlıq	جوراب - پاپوش
bayquş	جغد
çivzə	جوش صورت
çiçəklənmək	جوانه زدن
cəmdək	جسد - نعش
coşğun	جوشان - موج
çaxış	جرقه - رعد و برق
ciyər	جگر
çuğul	جاسوس - خبر چین
dəliqanlı	جوانمرد - جسور
dişdaşı	جرم دندان
düyün	جشن عروسی - جشن
ərən	جسور
ər	جوانمرد
əyləşmə	جلسه - نشست

fərə	جوجه کباب
gənc	جوان
gözbağlıcı	جادوگر - سحر باز
görkəmli	جذاب
güney	جنوب
qanov	جوی
qoçaq	جسور - جوانمرد
qaş-daş	جواهرات
qaynaq	جوش - نقطه جوش
qaynaqçı	جوشکار
qaynaqlı	جوش خورده
qoşa	جفت - باهم
qurtum	جرعه - غرت
qutu	جعبه - کارتن
hay	جواب
igid	جوانمرد
kirpi	جوجه تیغی
oturum	جلسه
orman	جنگل
maraqlı	جالب - جذاب
ödəmə	جبران - پرداخت
ölü	جنازه - جسد

savaş	جنگ – محاربه
tabaq	جای نان
təpik	جفتک - لگد
tozsoran	جاروبرقی
zoğ	جوانه
dursun	جاوید

qisqanc	חסוד- بخيل
qoruma	حفظ – حراست
qurd-quş	حشرات
ilbiz	حلزون
nisgil	حسرت – غم
mağul	حداقل
mal	حيوان
partiya	حزب - گروه
yaddaş	حافظه – خاطر
üzük	حلقه – انگشتری
yelən	حاشیه
yuyuncaq	حمام
zəvzək	حراف- پرگو
arış	حل - تجزی
alçı	حقه باز
boğaz	حامله- باردار
dadbilmə	حس چشائی
daşıqçı	حمال - باربر
daşıma	حمل نقل – انتقال
dedirtmə	حرف کشی - اعتراف
düzən	حيله - حقه
donluq	حقوق ماهيانه

əlüzsilən	حوله – دستمال
fırıldaqçı	حقه باز
fırıldaq	حيله
evlək	حياط – باغچه
gəvəzə	حراف- پرگو
g□rçək	حقیقت
qabarcıq	حاباب – قطره تو خالی
qıy- qıy	حرکت بر روی یک پا
hay	جواب
hayıl- mayıl	حیران - شیفته
xirdək	حنجره – حلقوم
xına	حنا
xanlıq	حاکمیت
olduqca	حدالمقدور
olma	حضور – شرکت
oyuq	حفرة – غار
oymag	حکاکی

piy	چربی
sol	چپ
solaxay	چپ دست
yapışqan	چسپ - چسبنده
təkər	چرخ - لاستیک
tapmaca	چیستان - معما
şorgöz	چشم چران
yuvag	چاله - حفرة
zopa	چماق - گردن کلفت
ayrıbasım	چاپ ویژه - ویژه نامه
basma	چاپ
büzməli	چین دار کردن
çimçişmək	چندش آور
çıraq	چراغ
çap	چاپ
çatlı	چاکدار
çayır	چمن
çadra	چادر
dəncik	چینه دان
dərmək	چیدن
dişçöpü	چوب خال
dəyənək	چماق

demi	چیق - قلیان
döyəc	چکش
dörd bucaq	چهار گوش
dörd qıçlı	چهار پایه
ətçəkən	چرخ گوشت
ətli	چاق – گوشت دار
ətlənmək	چاق شدن
əntər	چرکین
gopun	چکش بزرگ
gön	چرم
gürdək	چوب پنبه
haçan	چه وقت
qıvraq	چابک – زرنگ
kababçilov	چلو کباب
otlaq	چراگاه - علفزار
mürgü	چرت – خواب کوتاه
pasaq	چرک - کثافت
ummaq	چشم داشت
dönərgə	چرخ فلک
basaqevi	چاپخانه

tanrı	خدا
uyqu	خواب
üzgün	خسته – ضعیف
zolaq	خط – شیار
yorğun	خسته – کوفته
yorucu	خسته کننده
yoğur	خمیر - بتونه
xırça	خربزه کوچک
xurma	خرما
xartum	خرطوم
kəsdirmə	ختنه – بریده
keçirmək	خاموش کردن
iyi	خوب – بهتر
kalafa	خرابه
korlamaq	خراب کردن
könlü açıq	خوش قلب
körfəz	خلیج (جغرافیا)
küllü	خاکستری
küllük	خرابه – زباله دان
küpə	خم – کوزه
külatan	خاک انداز
lağım	خندق وکانال زیر زمینی

oxunaqlı	خوانا – خوش خط
oxuyan	خواننده - تحصیل کرده
oxuyub- yazmaq	خواندن و نوشتن
özüyazan	خودنویس
pələngi	خالداری – رنگارنگ
sadaq	خشب – تیردان
sısqə	خیلی ضعیف
soraq	خبر – اطلاع
sönmək	خاموش شدن
satqın	خود فروش - نامرد
salıq	خبر – اطلاعیه
salxım	خوشه
yaradan	خالق – خلق کننده
şülən	خیر - برکت
tanrıçı	خداپرست - مومن
uzgün	خسته – غمگین
tükənməz	خیلی زیاد
abacı	خواهر بزرگ
ağzıyırıqlıq	خبر چینی- جاسوسی
axır	خلاصه – در نتیجه
ala-çıy	خام – نیم پز
ağ gün	خوشبخت – سفید روز

çizgi	خط
andac	خاطرہ
alğ1-satq1	خرید و فروش
alver	خرید و فروش
alal1	خالداری
aşbaş1	خورشت
ay1lt1	خمار
ayağ1 yüngül	خوش قدم
bənək	خال – لکه
bimbiz	خیلی تیز
biçici	خیاط
boz	خاکستری
çov	خبر – اعلان – شایعه
çilli	خالداری – لکداری
çimir	خواب کوتاه و جزئی
çəlimli	خوش اندام
ç1xar	خرج – هزینه
ç1x1ş	خروج – ظهور
cibinlik	خرج روزانه
camax	خزه
çörəkverən	خیر
dambat	خود پسند

davranışlı	خوش رفتار
dərindən-dərin	خیلی عمیق
dəvətikanı	خارشتر
dış	خارج – بیرون
diləmə	خواهش – طلب
dövən-xırmandöyən	خرمنکوب
donuz	خوک
elçiləmə	خواستگاری
evli	خانه دار - متاهل
eynimə	خوب و بهتر شدگی
gecəquşu	خفاش
gözü dar	خسپس
gicişmə	خارش
gunəş	خورشید
qaban	خوک نر وحشی
qançır	خون مردگی
qanısoyuq	خونسرد
qanisti	خونگرم
qaniçən	خونخوار
qıtmır	خسپس
qırtı	خرده – ریز
qulluq	خدمت – وظیفه

qovun	خرېزه
qurulayan	خشک کړنده – حوله
quruq- quraqlıq	خشکی – خشکسالی
xırıltı	خرناس
xatın	خانم
xəzəl	خزان
gırxəyag	خرچنگ
öfkə	خشم – عصبانیت
aşırı	خاک ریز
udum	خیر – برکت
mutlu	خوشبخت
duzlu yelpənək	خیار شور
yataq evi	خوابگاه
çərçi	خرازی
yelpənək	خیار

yuvarlaq	دایره
dilbilgisi	دستور زبان
acun	دنیا – عالم
ağac dölən	دارکوب
ara düzəldən	دلال - میانجی
arasız	دائم - بی وقفه
alıb-satma	دادوستد
arxalı	دارای یارویاور
alış	دریافت – قبول
ayran	دوغ
azı	دندانهای آسیا
boru	دودکش – لوله
bilici	داننده
baxış-baxım	دیدگاه – نظر
başqa	دیگر - غیر
ç iban	دمل
çodar	دام فروش
çil-çil	دارای چند رنگ
çığır-bağır	دادوفریاد
çılqın	دیوانه - مجنون
çalın	درو
çağır	دعوت – مراجعه

çağırış	دعوتنامه
canbir	دوست بسیار صمیمی
dağ ətəyi	دامنه کوه
dayaqlı	دارای تکیه گاه
dəli	دیوانه – مجنون
dəniz	دریا
dənizcik	دریاچه
dənizçi	دریانورد
dərmən evi	داروخانه
dərzi	دوزنده – خیاط
dinçi	دیندار – باایمان
dingilti	در جازنی
dişçəkən	دندانپزشک
doğrusu	در حقیقت – در اصل
əli-əyri	دزد
əkilmək	در رفتن
əlcək	دستکش
əl çatan	دسترس – نزدیک
əldəqayirmə	دست ساز
düzənlik	دشت – زمین صاف
düzgünlük	درستی – صحت
düzlük	دشت

dün	دیروز
düymə	دکمه
dönə	دفعه - بار
ətək	دامن
əllik	دستگیره
əl yazısı	دست نوشته
əlüzüyan	دستشویی
ərəzən	دیررس
eş	دوست - یار
evnə	دفعه - نوبت
görməli	دیدنی
gəlim	درآمد- افزایش تولید
gətirici	دست فروش
qaçan	دونده - سریع السیر
qaçış – qaçma	دو
qalpaq	درپوش
gündəlik	دفتر ثبت- روزانه
qarşıda	در مقابل
qanma	درک
qolbağ1- qolbaq	دستبند
qızlıq	دختر ناتنی
qazança	دیگ کوچک

qoma	دسته
haça	دوشاخ
quzudişi	دندان شیرى
qulplu	دسته دار
qulp	دسته
havadəyişən	دستگاه تهویه
hörgü	دیوار – بافت
xırsız	دزد
ışan	دیندار
iraq	دور – کنار
iri	درشت
ikiçin	دور دیف
kürəkən	داماد
ling	دیلم – اهرم
ləpik	دمپائی
könüllü	داوطلب- داوطلبانه
oraq	داس
ova	دشت – جلگه – هامون
oğru	دزد
oxu	درس
noxta	دهنه- افسار
mallı	دامدار

nədən	دلیل – سبب
piti	دیزی
özləmək	در انتظار بودن
öyrənci	دانش آموز - دانشجو
səs yazan	دستگاه ضبط صوت
saplı	دسته دار
vaz keçmək	دست کشیدن
yağı	دشمن
üzdə	در ظاهر
tutaq	دسته
tutacaq	دستگیره
yuyunacaq	دستشوئی
yenidən	دوباره
yeznə	داماد
yırtıcı	درنده
ərən	دلاور
içsəl	داخلی
hakim	داور
ilk oxul	دبستان
tovdəyişən	دنده
toxdaqevi	داروخانه

toxdaq

دارو

yarqılıq

دادگستری

böyüdücü

ذره بین

saxlanc

ذخیره

ala	رنگارنگ
axın	ریزش
arabaçı	راننده
arxayın	راحت - مطمئن
atamanlıq	رهبری
aş evi	رستوران - غذاخوری
aydın	روشن - روشنفکر
boya	رنگ
baş bilən	رهبر - دانا
balalıq	رحم (مادر)
çarqat	روسری بزرگ
çığır	راه باریک - پیاده رو
can evi	رحم مادر
çölləmə	راه میان بر - مسیر کوتاه
çöküntü	رسوب - گل ولای
davranış	رفتار - حرکت
dəmir yol	راه آهن
doğru	راست - درست
dəymiş	رسیده - پخته
dirçəliş	رشد - نمو
düzgü	ردیف
düzürəkli	روشندل

elbaşı	رهبر
əyə	رنده- سوهان
göstəriş	راهنمائی – اشاره
günəvər	روبه نور خورشید – آفتابگیر
günbəgün	روز به روز
qolay	راحت
ışıqlıq	روشنائی
iz	رد – اثر
kök	ریشه – بن
kirlilik	روکش – روپوش
kötük	ریشه – باقیمانده
oynayan	رقاص – بازیگر
mışovul	راسو
tamat	رب گوجه فرنگی
masaüstü	رومیزی
narın	ریز – خرد
nəmiş	رطوبت – مرطوب
örpək	روسری
ötüş	رقابت – مسابقه
sağ	راست
saçaq	رشته های دور پارچه ولباس

sürücü	راننده
yağ - boya	رنگ روغنی
üzbəri-üzüzə	روبرو - مقابل
üzəri	روی وسط چیزى
yaylıq	روسرى - چارقد
yastıq üzü	روبالشى
yaşmaq	روبند - نقاب
zibilçi	رفتگر
çözüm	راه حل
səskin	رادیو
yetirici	رسانه
cümhürbaşqanı	رییس جمهور
göy gurşağı	رنگین کمان
gılavuz	راهنما
saman yolu	راه شیرى

ağ1	زهر – سم
açı	زاویه
ana ar1	زنبور ملکه
altyap1	زیر بنا – پایه
arağac	زود رس
arıç1	زنبور دار
ayaqalt1	زیر پا – کف پا
bəzək	زینت – آرایش
başaqəlməz	زیاد بیشمار
çarpışma	زد و خرد
çağ	زمان - وقت
cıvrıq	زرنگ – پر انرژی
candırmaq	زنده کردن
canlı	زنده
çöplük	زباله دان
dayaq	زیر بنا – ریشه
day1 arvadı	زن دائی
dəmyə	زمین دیم
diləvər	زبانزد – شناخته شده
əlalt1	زیر دستی – مخفیانه
düzən gah	زمین مسطح
dutsaq - tustaq	زندان

dustaqçı	زندانبان – مسؤل زندان
dolanmaq	زندگی - گذران
əliqabarlı	زحمتکش
əlli- ayaqlı	زرنگ
əmi arvadı	زن عمو
əndər-döndər	زیرورو
evaltı –yeraltı	زیر زمین
göyçək	زیبا
kadın	زن
günü	زن دوم
qandal	زنجیر
qoltuq	زیر بغل
küsəyən	زود رنج
külqabı	زیر سیگاری
moyda	زن دارای رفتار نادرست
pıçıltı	زمزمه
palaz	زیر انداز
paxır-pas	زنگ
tərköynək	زیر پیراهن
tezyetişən	زود رس
yaşamaq	زندگی کردن
yəhər	زین

yay

زه – کمان

ziyil

زگیل

dayıca

زن دائی

J

(ژ)

indilik türkcədə bu səslük ilə başlanan söz yoxdur

فعلا در زبان ترکی کلمه ای با این حرف شروع نمی شود

zor	سخت - مشکل
yoluxma	سرایت
yoxuş	سر بالائی
yeyin	سریع - تند
yeyə	سوهان – رنده
yaş	سن
yavaşıcı	سرعت گیر
tikiliş	ساخت - تاسیس
üç çarxlı	سه چرخه
üç ayaq	سه پایه
yanacaq	سوخت - سوختنی
yalqı	ساده – صاف
təntik	ساده دل
tapşırıq	سفارش - وصیت
təməl	سنگ بنا – اساس
yaraq	سلاح
su iti	سگ آبی
soru-sorğu	سوال – پرسش
soyğun	سرقت مسلحانه
soyuducu	سرد خانه
sazaq	سر مای خشک وشدید
səbət	سبد

senzor	سانسور
sement	سیمان
sementçi	سیمانکار
sal	سنگ بزرگ و پهن
sancaq	سنجاق
samur	سمور
satıl	سطل
satılçə	سطل کوچک
şaşqın	سرگردان - گیج
şaxta	سرمای شدید
süngü	سر نیزه
süfrə	سفره
susmaq	ساکت شدن
susqun	ساکت – کم حرف
pay	سهم
susəri- pıspısa	سوسک
saxsı	سفال
sağ- sağlam	سالم
nərə	سگ ماهی
nüvəyarağı	سلاح هسته ای
minici	سواره
köpək	سگ – سگ اهلی

kino	سینما
köks	سینه – قلب
kölgə	سایه
iyənə	سوزن
itbalığı	سگ ماهی
ildönümü	سالگرد
illik	سالانه
ısmarış	سفارش
yıldız – ulduz	ستاره
ağırlıq	سنگینی – احترام – ارزش
and	سوگند – قسم
alinyazısı	سر نوشت – طالع
aşunmaq	سبقت گرفتن
bəlgə	سند – دلیل- اثر
braca	سوراخ – دودکش
başıuca	سر بلند
başlıq	سر پوش – چتر
başdaşı	سنگ مزار
çobanulduzu	ستاره ونوس
çoxbilmiş	سیاستمدار- متفکر
çapacaq	ساطور
çatma	سه پایه

çəllək	سطل - ظرف مایعات
çevrim	سرنگون
dalan	سالن
dabandaş ¹	سنگ پا
damba	سد - راه جلوگیری از نفوذ آب
danlaq	سرزنش - انتقاد
daraşma	سرایت - هجوم
darçı	سختگیر
daşıntı	سیل - آب لبریز شده
daşyonan	سنگتراش
dəlici	سوراخ کننده - مته
dəmir tikan	سیم خاردار
dərmənçiləyən	سمپاش
devirmə	سرنگون سازی
dirək	ستون - پایه
dizi	سریال
düzəldən	سازنده
döyuşçü	سرباز نظامی
döşləmə	سینه زنی
dulus	سفالگر
elçi	سفیر - نماینده
ətək altı	سری - بطور مخفی - پس انداز مخفی

əmək	سعی – زحمت – فعالیت
fışqırıq	سوت
göyərті	سبزه زار
göynədən	سوزناک – دردناک
gizilti	سوز و گداز
gizlin	سری – مخفی
gəmi- göy	سفینه
gəzəyən	سیار
qaxınc	سر کوفت- منت
qalxan	سپر
qaraltı	سیاهی – سایه
qaramtıl	سیاه مانند
qart	سمباده
qızılca	سرخجه
qazanc	سود – در آمد
qırxıcı	سلمانی – موچین
qıraq	ساحل – کنار
qov	سلاح - اسلحه
qoşun	سپاه – لشکر
qurğuşun	سرب – گلوله
qurma	ساخت
hız	سرعت

hızlı	سريع
hıçqırıq-hıçqırma	سكسكه
hay – küy	سرو صدا
ılğım	سراب
qalğın	سنتی
tavan	سقف
elçi	سفیر
elçilik	سفارت
qırmızı damar	سرخ رگ
qara damar	سیاه رگ
paxla sümük	ستون فقرات
saldırman	ساختمان
qaymaq	سر شیر

şeh	شبنم
şıdırğı	شدید- سریع
süd	شیر
sevinc	شادی آور
sınıq	شکسته
san	شهرت – آواز ه
yarılığa işləmək	شراکتی کار کردن
yarıq	شیار- ترک
şirin	شیرین
şiv	شاخه جوان و نازک درخت
şüşə	شیشه
şuşə silən	شیشه پاک کن
tanıq	شاهد – ناظر
tərlan	شاهین
tov	شتاب – سرعت
tumurcuq	شکوفه
yaylım	شلیک – رگبار گلوله
yuyucu	شوینده- لباسشویی و..
yenilməz	شکست ناپذیر
dəvəguşu	شتر مرغ
aslan	شیر
alay	شوخی - مسخره

altı bucaq	شش گوش
altı gen	شش ظلعی
atma	شلیک – پرتاب
av	شکار
avcı	شکارچی – صیاد
azay	شکایت – اعتراض
bəlkə	شاید – بلکه
buruq	شیر اطمینان
budaq	شاخه
çətənə	شاهدانه
çaqqal	شغال
çaxır	شراب
cuvəllağı	شیطان
dəcəllik	شیطننت – شلوغی
dələduz	شیاد - حقه باز
dələqarın	شکمو
dedi -qodu	شایعه – تهمت
deyinmə	شکایت – انتقاد
doğu	شرق – مشرق
dinləyən	شنونده
eniş	شیب

endirimli	شیب دار
əmizdirmək	شیر دادن- شیر خوراندن
ərdəm	شرف – مردانگی
eşidən	شنونده
eşşək oyunu	شوخی و مزاح دور از ادب
giley	شکایت - گله
gün doğan	شرق - مشرق
qamçı	شلاق
qanacaq	شعور
qol –budaq	شاخ و برگ
qırov	شبنم – منجمد
qılınç	شمشیر
quzey	شمال
qumsal- qumlug	شنزار – ماسه زار
hənək	شوخی – مزاح
xoy	شک
kənd	شهر
ışın	شعاع
işgəncə	شکنجه
körpə	شیر خوار- نوزاد
köməkçi	شاگرد – کمک کننده
kotan	شخم زن – خیش

lax	شل
ozan	شاعر مردمی- آشیق
ortaq	شریک
ovşala	شربت – نوشابه
oxşar	شبییه - مانند
mənlik	شخصیت
mərc	شرط بندی- شرط
şahmat oyunu	شطرنج
şampun	شامپو
şalvar	شلوار
şən	شاد – خوشحال
şənlik	شادی - جشن سرور
sevinc	شادی
söylənti	شایعه
gecəlik	شام
gilinc oynatma	شمشیر بازی
iyi gecələr	شب بخیر
dizlik	شلوارك

yyə	صاحب - مالک
yetki	صلاحیت
vaz	صرف نظر
sıfır	صفر (0)
sıra	صف - نوبت
parlaq	صاف - شفاف - براق
sabun	صابون
öd	صفرا
mırt	صحبت - مکالمه
hamar	صاف - مسطح
xaç	صليب
qonuşma	صحبت - مکالمه
qaya	صخره
dözüm	صبر
düzləmə	صافکاری
düzgün	صحيح - درست
dırmanmaq	صعود
çöl	صحرا - بیابان
can sağlığı	صحت - سلامتی
çəhrayı	صورتی
çay-çörək	صبحانه
necəlik	صفت

barış	صلح- آشتی
barışiq	صلح- قرارداد صلح
can birlik	صمیمیت
açıq ürəklilik	صمیمیت
baxmayaraq	صرف نظر – بدون در نظر گرفتن
qızıl xaç	صلیب سرخ
yarınlıq	صبحانه

ata sözü	ضرب المثل
yerlik	ضمير
çarpı	ضرب (x)
gücsüz	ضعيف
azgüclü	ضعيف – ناتوان
döymə	ضربه – کتک کاری
güpsəmə	ضربه ناگهانی
olmalı	ضروری – شدنی
nallama	ضربه وسیلی محکم
su keçirməyən	ضد آب
seyrək	ضد پر پشت - پراکنده
tullantı	ضایعات- فضولات
alqın	ضعيف

alacaq	طلب - گرفتتى
bəri	طرف
daşqın	طغیان و عصیان
davul	طبل
doymaz	طماع - پر خور
qahmar	طرفدار - پشتیبان
qat	طبقه
qızılı	طلائی
kəndir	طناب
olacaq	طالع - سرنوشت
pəyə	طویله
sürəkli	طولانی - ممتد
sarı	طرف - جهت - سمت
sicim	طناب - ریسمان
tasar	طرح - لایحه - پروژه
yandaş – yançı	طرفدار - حامی
uzunluq	طول - درازا
tavuz	طاووس
doğal	طبیعی

badı	ظرف سفالی
çolmæk	ظروف و دیگ سفالی
daşürækli	ظالم
görsənmə	ظهور – حضور
incə	ظریف – نازک
öylə	ظهر – ناهار
tutum	ظرفیت – تحمل
zibillik	ظرف اشغال

axşamlıq	عصرانه – برای عصر
acıqlanmaq	عصبانی شدن
anlaq	عقل – شعور
anlaqlı	عاقل – باشعور
anayım - anayın	عجایب
aşma	عبور – رد
bilgi	علم – معلومات
bilgili	عالم – دانا
beyinli-kəlləli	عاقل
büvə	عنکبوت زهر دار - رتیل
çayan	عقرب
dönüklük	عهد شکنی - بی وفائی
en	عرض – پهنا
enli	عریض
əlsiz-ayaqsız	عاجز – نیازمند
əvət	علامت تصدیق
gözlük	عینک
gerilik	عقب ماندگی - جهالت
gəlincik	عروسک
gəlin	عروس
qartal	عقاب
qıyma	عدم مضایقه و رضایت

qayıdış	عقب گرد- برگشت
qolçaq	عروسک-اسباب بازی
hörümçək- kötül	عنکبوت
him	علامت – اشاره
ilqar	عهد – پیمان
irin	عفونت
istəkli	عزیز – مهربان
otbiçən	علف چین
otyeyən	علف خوار
ölüvay	عاجز
sinir	عصب
sinirli	عصبی
sevgi-sevda	عشق
sevdalı	عاشق
say	عدد – شماره – رقم
yanğ	عطش - تشنگی
yanğılı	عطشان – تشنه
tapınma	عبادت – سجده - دعا
topdan satış	عمده فروش
üstəlik	علاوه
yaslı	عزادار
yonma	عمل تراشیدن

batı	غرب – مغرب
batış	غروب
bağrıqara	غمگین – متاسف
dalğıc	غواص – شناگر
damarlı	غیور – رگ دار
didərgin	غریب – دور از وطن
qurultu	غرش – طنین
qarat	غارت
qın	غلاف – قاب
qəlbir	غربال
qora	غوره
hal	غول – جن
xudük	غصه
xudüklü	غمخوار
xımır çök	غضروف
kaha	غار
kimsəsiz	غریب – بی کس
olmaz	غیر ممکن
obaşdanlıq	غذای سحری
talán	غار ت – تاراج
yaramaz	غیر مفید – بدرد نخور
tox	غلیظ – تند

eyləm	فعل
ara	فاصله
ayaqtopu	فوتبال
bayır	فضای باز - بیرون
basqi - qısqın	فشار – هجوم
çalışqan	فعال – غیور
çalışma	فعالیت
çökmə	فرونشینی – نشست
əli aşağılıq	فقر – نداری
düşüncəli	فہیم – با شعور
eniş – yoxuş	فراز و نشیب
findıq	فندق
fısqırma	فوران
folklor	فرهنگ مردم – ادبیات شفاهی
genbol	فراوان
güman	فرض – احتمال
qışqırıq- qışqırma	فریاد – هیاهو
haray	فریاد
harayçı	فریادرس - دادرس
hələlik	فعلاً - خداحافظ
xalça	فرش - قالی
piltə	فتیلہ

korluq	فشار – اذیت
kino film	فیلم سینمایی
ordubaşı	فرمانده لشکر
öpək	فتوکی وزیراکس
püskürtü	فوران – فواره
pöhrə	فواره آب
süzgəc	فیلتر – صافی
sıxıntı	فشار – دلتنگی
satıcı	فروشنده
yarın	فردا
yanqır	فخر – غرور
tasabaxan	فالگیر
yalnız	فقط – تک
yaman	فحش – ناسزا
yanar	فروزان – مشتعل
unutmaq	فراموش کردن
yaşılıq	فضای سبز – سرسبزی
yay	فنر
yavru	فرزند – بچه عزیز
yoxsul	فقیر – ندار
yoxsulluq	فقر – نداری
uzey	فضا

ayasa	قانون
anayasa	قانون اساسی
tün	قبر – گور
ürək	قلب- دل
nırx	قیمت – ارزش
oxuma	قرائت
oymaq	قبیلہ – طایفہ
köşk	قصر
könül	قلب – دل – باطن
küp	قنداق تفنگ
kəsmət	قرارداد – عقد ازدواج
kəsəkəs	قتل عام – کشتار
kərəci	قایق
xalçaçı	قالیباڤ
quylaq	قبر – مزار
qoç	قوچ – گوسفند نر
qiymə	قیمہ
qayçı	قیچی
alp	قهرمان – جوانمرد
addımlamaq	قدم زدن
addım	قدم
adçəkmə	قرعہ کشی

ağzdıq- qıf	قیف
bacaran	قابل- لایق - توانا
boy	قد – طول
boylu	قد بلند
bucurqad	قرقره
bölünən	قابل تقسیم
çörək itirən	قدر نشناس- نمک نشناس
damcı	قطره
damcısalan	قطره چکان
dıbcık	قنداق
ələlbət	قطعی – یقین
durmaq	قیام کردن – بیدار شدن
düz bucaq	قائم الزاویه
□tçi	قصاب
əli qanlı	قاتل – جانی
fırça	قلم مو
güclü-qoluzorba	قوی
qabırğa	قفسه سینه
qala	قلعه
qalxma	قیام
qır	قیر

qayıq	قایق
qəlyan-nargilə	قلیان
zirvə	قله
yarğ1	قضاوت
yarğ1çı	قاضی
göyçək	قشنگ

işçi	کارمند
yüksəkcə	کمی مرتفع
yoxlama	کنترل کردن – بازرسی کردن
yerpulu	کرایه مسافرخانه و ..
yetər	کافی – بس
tozluq	کیسه جاروبرقی
ufaq	کوچک
umuz	کتف- دوش
torba	کیسه
şkaf	کمد- گنجه
taslaq	کروکی- ماکت
yardımçı	کمک کننده- معاون
yardım	کمک – یاری
söz	کلمه – واژه
soxaq	کوچه
sayğac	کنتور – شمارشگر
sürtkü	کرم – روغن
pətək	کندو
pencək	کت
pətə	کوپن – سند
ölkə	کشور
nərə	کجا- به کجا

mövüc	کشمش
mor	کبود- بنفش
od püskürən	کوه آتشفشانی
ovuc	کف دست
oydurma	کنده کاری- تراش
lül	کاملا – تماما
külək	کولاک – بوران
kürrə	کره زمین
köpük	کف – حباب
kötək	کتکی
köçmə	کوچ – مهاجرت
kitrə	کتیرا
kitab_bük	کتاب
kilsə	کلیسا
kilo	کیلو
konsert	کنسرت
k□t□	کته- برنج آب کش نشده
kahı	کاهو
işbilən	کارشناس- کاردان
ipəkqurdu	کرم ابریشم
incəbel	کمر باریک
ılğar	کودتا

kərti	کهنه – بی کیفیت
kərə	کره
kəklik	کبک
kəbləyi	کربلایی
xlor	کلر
xuz	کوهان
xosdik	کلبه – زاغه
xalıyanı	کناره
quzğun	کرکس
qurut	کشک
qurultay	کنگره
qırğın	کشتار – کشتار جمعی
qayış	کمر
qısalmış	کوتاه – خلاصه شده
qarğa	کلاغ
güləş	کشتی
göyərçin	کبوتر
gəmi	کشتی
gödək	کوتاه
gənə	کنه
eşmək	کندن
əzmək	کتک زدن

əyri	کج
əski	کهنه
ərsin	کاردک
əskimiş	کهنه و قدیمی شده
dopdoğru	کاملاً درست
əkinçi	کشاورز
dəhilgə	کلاه آهنی
aday	کاندیدا – نام زد
ağzıheyv □ rə	کفر گو
açarçı	کلید ساز
arğın	کوفته - خسته
alçaqboy	کوتاه قد
alpinist	کوهنورد
alışqan	کبریت – فندک
anaokul	کودکستان
ayaq qabı	کفش
ayaq qabıçı	کفاش
atmaca	کنایه – شوخی
aylakçı	کارگر موقتی
aztapılan	کمیاب
aztutumlu	کم ظرفیت
bayat	کهنه – قدیمی

bağır	کبد – سینه
bambaşqa	کاملاً متفاوت
bel	کمر – وسط بدن
bel bağı	کمر بند
bütöv	کامل - کلی
boysuz	کم ارتفاع- کوتاه قد
böyrək	کلیه
çovustan	کلبه – دخمه
çanta	کیف
çapa	کلنگ – تیشه
çəkməcə	کشوی میز
can sürtən	کیسه کش حمام
işöyrənən	کارآموز
azac	کم اشتها
işlədici	کار فرما
yönetmə	کارگردان
alışqan	کبریت
ağyağ	کره
yer toplani	کره زمین
kimlik	کارت شناسایی

ağyuvar	گلبول سفید
alyuvar	گلبول سرخ
ağırlama	گرامیداشت
adı bilinməz	گمنام
alay	گروه – دسته
alçı	گچ
buzov	گوساله
bürtə	گرگ خاکستری
boyunbağı	گردنبند – کراوات
bucaq	گوشه
burqağan-qas	گردباد
burulğan	گرداب
buğa	گاوانر
çökək	گود – گودی
çiçək	گل
çiçəkçi	گل فروش
çiçəkli	گلدان
çiçəklik	گلدان
çeşidli	گوناگون- مختلف
cöngə	گاونر جوان
camış	گاو میش
dələ	گربه وحشی

deyiliş	گویش
düyün	گره – حلقه
dolanış	گردش
donqa bel	گوژپشت
ətdöyən	گوشت کوب
ətyeyən	گوشت خوار
gəzmə	گردش
gitara	گیتار – شش تار
günyə	گونیا
güllü	گلدان
gülqabı	گلدان
qovurğa	گندم برشته
qoyun	گوسفند – احمق
qubba	گنبد
qozbel	گوژپشت
qurşun	گلوله
keçəcək	گذشته
ləçək	گلبرگ
nənni	گهواره
maşa	گیره – انبر
mələr	گریان
öküz	گاو نر – بسیار بزرگ

ötən	گذشته
sırğa	گوشواره
söyləmək	گفتن
suçlu	گنهکار - مجرم
sanasan	گویا
təlis- tay	گونی
yanaq	گونه - لپ
toxmaq	گوشت کوب
tutucu	گیرنده
tutqun	گرفته - تار - مات
tutalım	گیرم - فرض کنیم
tünbətün	گور به گور
yaşayış	گذران - طرز زندگی
zırpı	گنده - درشت
azğın	گمراه
ağladıcıqaz	گاز اشک آور
sıxac	گیره لباس
qasırğa	گردباد
gədik	گردنه
dəstək	گوشی
yolçu	گدا
yolçuluq	گدایی

ağarantı	لبنیات
ayalqa	لقب – اسم مستعار
bağa	لاک پشت
borukəsən	لوله بر
boruəyən	لوله خم کن
bükmə	لقمه – ساندویچ
bardaq	لیوان
çılçıraq	لواستر
çılpaq	لخت – عریان
dad	لذت – طعم
dabana	لولای در و پنجره
dadlı	لذیذ
ətsiz	لاغر
ərköyün	لوس
eşim – eşim	لایه لایه – طبقه طبقه
gərək	لازم – ضروری
qırpım – hovur	لحظه
xoxu	لولو
lil	لجن – رسوب گل آلود
lal	لال
laxta	لخته (خون)
lavaşana	لواشک

lay	لايه
ovurd	لپ
ordu	لشکر – سپاه
omba	لگن خاصره
namlu	لوله تفنگ
paltaryuyan	لباسشویی
şıllaq	لگد – جفتک
süzlük	لغت نامه
tay	لنگه
yorğan	لحاف
idmangeyimi	لباس ورزشی
dişdibi - dişəti	لثه
ekşi limun	لیمو ترش

yereşən	موش صحرائی
yolcu	مسافر
yolculuq	مسافرت
yoluxucu	مسری-واگیردار
yoğurt	ماست
yemiş	میوه
yemişçi	میوه فروش
yönlü	مفید – مناسب
yöndəmli	منظم – مرتب
zəmi	مزرعه
yarış	مسابقه- رقابت
yas	ماتم – عزاء
yasaqlıq	ممنوعیت
yasaq	ممنوع
yataq	معدن
yaşlı	مسن
yazışma	مکاتبه
toplu	مجموعه
torum	منی – آب پشت
törən	مراسم
tutuşdurmaq	مقایسه کردن
uğur	موفقیت – پیروزی

uyğun	مناسب
uydu	ماهواره
ulus	مردم – ملت
umsuq	مایوس – ناامید
üçbucaq	مثلث
üzlük	ماسک
üzgörə	معلوم – آشکار
vergi	مالیات
yamçı	مامور پست
tətik	ماشه تفنگ
tablı	مقاوم- صبور
yaramaq	مفید واقع شدن – بدرد خوردن
yaraqılı	مسلح
tarla	مزرعه
tarım	متشنج
söz başı	مقدمه
sovxa	میراث
soraqçı	مخبر
sıxac	منگنه – گیره
sınaqlı	مجبرب
sezdirmək	متوجه کردن
seçilmiş	منتخب

sanlı	مشهور - معروف
sayaqlı	مبارک - پر برکت
süpürgəçi	مستخدم - جاروکش
şenlik	منطقه مسکونی
öyrətmən	معلم - مربی
öcəşkən	مزاحم
olçmə	متر اژ
makina	ماشین
masa	میز
mexanik	مکانیک
milyardçı	میلیاردر
mızı	موزی
muştuluq	مژدگانی
muştu	مژده
muğam	مقام
motosikl	موتور سیکلت
motor	موتور
milyonçu	میلیونر
mina	مین
oxul	مدرسه
ovsana	مقبول - مورد اجابت
ovcalamaq	ماساژ دادن

ovma	ماساژ – مشّت و مال
üçgen	مثلث
dördgen	مربع
cütqoldördgen	مستطیل
ağrıkəsən	مسکن
çalğı	موسیقی
acılanmaq	مسموم شدن
aba	مادر بزرگ
adlı-sanlı	معروف – مشهور
afal	متعجب- متحیر
eşit	مساوی (=)
alıcı	مشتري – خریدار
araşdırmacı	محقق – دانشمند
arba	مساوی – برابر
anlam	معنی
anlamlı	معنی دار
andırmaq	متوجه کردن
ala-qolay	متوسط – کم
alan	میدان
ala nəm	مرطوب
alasulu	میوه تازه رسیده
ayrışık	مختلف- گوناگون

atmık	منی - اسپرم
bəkməz	مربا - شیرە
bərə	مخفیگاه - سنگر
bərəçilik	مرزبانی
bayraqdaşıyan	مسؤل حمل پرچم
babat	متوسط
bitişik	متصل
baldır	ماهیچه
banan	موز
basqınçı	متجاوز - اشغال گر
basın	مطبوعات
basınçı	مسؤل چاپ
burnu yelli	مغرور
burğu	مته - پیچ
bölgə	منطقه - بخش
başqa	مقاوت
başı dümük	مشغول
beyin	مغز
bilək	مچ - بازو
birləşdirmək	متحد کردن
çoxyaşlı	مسن - پیر
çiçəkləndirmək	مزین کردن

çıxacaq	محل خروج
çəyirtkə	ملخ
çevrə	محیط – اطراف
çən	مه
çərəz	میوه خشک
cıdır	مسابقه اسب دوانی
dalğa	موج
dalğaqrıan	موج شکن
damarcıq	مویرگ
çüy	میخ
dadamal	معتاد- عادت کرده
dağar	مغرور
çomçə	ملاغه
çolçü	مزرعه دار- کشاورز
damğa	مهر – نشان – علامت
darbadağın	متلاشی
dayanış	مقاومت
dayanıq	متوقف
dərindəndüşuncəli	متفکر – دور اندیش
dişi	ماده
əl çatmaz	مرتفع – دور
ələbaxan	محتاج

əbə	ماما- قابله
dov	مناقشه – دعوا
düzəkli	مزین – آراسته
dolaq	مچ بند- ساق بند
dümük	مشغولیت
düşərli	مفید – خوش یمن
döyüşən	مبارز
ellik	ملی
elləşmək	ملی شدن
əngəl	مانع – مزاحم
ərgin	مایع – مذاب
görüş	ملاقات
göygəlini	ملک - حوری
gözləmə	مراقبت – انتظار
gop	مبالغه – بزرگنمایی
gödən- qursağ	معدده – شکم
gilə	مردمک چشم
girəvə	مخفیگاه
gağayı	مرغ ماهیخوار
gün batan	مغرب- غرب
günçixan	مشرق- شرق
qarşı	مقابل

qac	مخالف
qaçgın	متواری
qaxanc-qaxınc	منت
qarınca	مورچه
qarı nənə	مادر بزرگ
qayğılı	متعصب
qaynaq	منبع – منشا
qırımlı	مصمم- نیت کرده
qomarlama	محاصره
qonaq sevən	مهماندوست
qondarma	مصنوعی
qurucu	مؤسس
qutlu	مبارک – دارای برکت زیاد
kəmçə	ماله کوچک
ılımlı	معتدل
ılıman	ملایم
ilik	مغز استخوان
ilişmə	مزاحمت
inci	مروارید
incinar	مهندس
irçal	مربا – کمپوت
ilanbalığı	مار ماهی

ilan yolu	مارپیچ
karandaş	مداد
kattalıq	مختاریت
kəsməcə	میان بر
keçid	محل عبور - گذرگاه
kip	محکم – سخت
köstəbək	موش کور
lağ	مسخره
aynur	مهتاب
çağdaş	معاصر
iyeyinti	مواد غذائی
önsöz	مقدمه
açıqoturum	میز گرد
araba	ماشین
özəl	مخصوص – ویژه
araşdırıcı	محقق
ağ1	مرثیه – نوحه
çənli	مه آلود
kərtənkələ	مارمولک
seçgin	ممتاز
yoxlayış	معاینه

dışfirçası

مسواك

soyulan

موز

yaşayışsahəsi

محيط زیست

düz

مستقیم

piçi

میمون

uğurlu

موفق

noxud	نخود
neft	نفت
naqqa	نهنگ
naringi	نارنگی
ögey	نانتی
pitik	نوشته – رسید
öynə	نوبت – دفعه
sütül	نوجوان - نوریس
sonuc	نتیجه
soy	نژاد – نسل
sərgi	نمایشگاه
sıǵal	نوازش
sayaq	نوع – طرز
yarı	نصف
təzə	نو – دست اول
təpər	ناموس
yanaşı	نزدیک – همزمان
tumar	نوازش
törəmə	نوه
yazı	نامه
yazıçı	ناشر
yayım	نشر - انتشار

yazıcı	نویسنده
yazıçılıq	نویسندگی
yarıtox	نیمه سیر
yarı-yarımçılıq	نیمه کاره
zurna	نی – سرنا
zəhlə	نفرت
yöndəm	نظام - سیستم
yumşaq	نرم – ملایم
adlı	نامدار
ağıcı	نوحه خوان
adaylıq	نامزدی
ala-bişmiş	نیم پز
acıq	نفرت
ada	نذر - نیت
adaqlı	نامزد شده
adaqlanmaq	نامزد شدن
ağıt	نوحه - مرثیه
ansız	ناگهان - بی خبر
ala-qora	نیمه رس - کال
ayaqçak	نردبان - پله
bəkçi	نگهبان
bəkçilik	نگهبانی

bağırdaş	نزدیک – صمیمی
boyayıcı	نقاش
bitik	نامه – دعا
baxıcı	ناظر – تماشاگر
çilə	نام شصت روز از زمستان
çətələ	نی خطاطی
çeşnili	نقش دار
çarpaşlıq	نامفهوم - پیچیده
cızma-qara	نوشته نا خوانا
cida-sinan	نیزه
çalan	نوازنده
canqurtaran	نجاتبخش
çörəkçi	نانوا
danışqan	ناطق - خوش صحبت
əkmək	نان
duzqabı	نمکدان
dülgər	نجار - چوب بر
əzilmə	ناز - عشوه
edici	نوحه خوان
əskik	ناقص
fıdan	نهال
güc	نیرو – انرژی

göstərici	نشان دهنده
gədə	نوکر - خدمتکار
gümüş	نقره
gümüşü	نقره ای
qamış	نی
qarğış	نفرین
qıt	نایاب
qatmaqarışiq	نامرتب
qır	ناز
qorqgçu	نگهبان
qurtuluş	نجات - رهائی
kələ-kötür	نا صاف
ışiq	نور - برق
ışıqlı	نورانی
ışiq saçan	نور افکن - پروژکتور
ikindi	نزدیک غروب
keçə	نمد
keşik	نگهبان
kövrək	نازک - ظریف
mahnı	نغمه - ترانه
ləhləmək	نفس نفس زدن
mayıf	ناقص

birincitör

نیمه اول

yarpız

نعناع

günortalıq

نهار

açıqca	واضح
adamnan qaçan	وحشی
araç	وسیله – دستگاه
aralıq	وسط – میان
alınma	وام – گرفته شده
aşı	واکسن
çiçəkdöymə	واکسیناسیون
bitişdirici	وصل کننده
baxan	وزیر – ناظر
başıbağlı	وابسته
dəyişəcək	وسایل یدکی - لباس زیر
deyin	وصیت
durum	وضعیت - موقعیت
əngin	وسیع – باز - گستره
giriş-girəcək	ورود – محل ورود
gün arası	وسط روز
qarış	وجب
qorxulu	وحشتناک
xorda	وتر
ılıq	ولرم - نیمه گرم
kırıdıt	وام اقساطی
orta	وسط

obaş	وقت سحرى
süng	ور شکست
vasvası	وسواس
vərdiş- idman	ورزش
vərdişçi	ورزشکار
yurd	وطن – سرزمین
aşılı	وابسته
baxanlıq	وزارت
çəki qaldırma	وزنه برداری
ölkə baxanlığı	وزارت کشور

anma	یادواره- یادمان
bircəlik	یک بار مصرف
xımır-xımır	یواش یواش
öksüz	یتیم
alaman	یغما – چپاول
andırma	یادآوری
atadan qalma	یادگار پدری
dondurucu	یخچال
gün aşırı	یک روز در میان
xışma	یک مشت
saxlanc	یدک – زاپاس
saya	یک رنگ – ساده
yedək	یدک
bir yanlı	یک طرفه

özlük	هویت
əmək daş	همکار
yeddilik	هفته
ağzı bir	هم فکر
uçaq	هوایما
dik uçan	هلی کوپتر
addaş	هم نام
armağan	هدیه
anddaş	هم قسم
altkurul	هیئت مدیره
ayaz	هوای سرد و خشک زمستان
bağrı dölən	هولناک – سخت
boy daş	هم قد
başçı	هدایت کننده
budama	هرسکاری
bütün	همه – همه کس
dənə	هسته – دانه
dibək	هاون
əlbir	همدست – همکار
əl topu	هندبال
günəbir	هروز
qanbir	هم خون

qonşu	همسایه
qudurmuş	هار – وحشی
həmən	همان
hərə	هر کس
kimsə	هیچکس
otel	هتل
odun	هیزم
nüvə	هسته و مرکز چیزی
ölkədaş	هم وطن
səksən	هشتاد
səsə qoyma	همه پرسی
soydaş	هم نژاد
sovqat	هدیه
taytüş	هم نشین
uyarı	هشدار – اخطار
toypayı	هدیه عروس
yelçəkən	هواکش
yürüş	هجوم – پیشروی
yetən	هرکس – هر که میرسد
yerik	هوس
yoldaş	همراه – رفیق – دوست
hərçağ	همیشه

در این بخش سعی شده است کلماتی که اکثراً در مدرسه زیاد بکار می روند ذکر کنیم

yazdırılmaq	ثبت نام کردن
oxul	مدرسه
öyrətmən	معلم
öyrənci	دانشجو – دانش آموز
çanta	کیف
kitab - bük	کتاب
oxu	درس
soru-sorğu	سؤال – پرسش
masa	میز
karandaş	مداد
örnək	مثال
ödül	جایزه
artı	جمع +
çıxı	منها -
çarpı	ضرب ×
bölü	تقسیم
eşit	مساوی =
çizgi	خط
oxunaqlı	خوانا – خوش خط
yazıcı	نویسنده
oxuyub yazmaq	خواندن و نوشتن
özüyazan	خودنویس

əlif-bey	الفباء
xoca	استاد
sınaq	امتحان
yazın –yazıq	ادبیات
yastıquşaq	بیضی
yuvarlaq	دایره
üçgen-üçbucaq	مثلث
dördgen	مربع
cütqoldördgen	مستطیل
altıbucaqlı	شش ضلعی
ışın	شعاع
xorda	وتر
altbölüm	پاراگراف - عبارت
ayraç	پارانتز
pozan- silgi	پاک کن
ilay	تاریخ
oxumuş	تحصیل کرده
cızma –qərə	نوشته – ناخوانا
sözbaşı	مقدمه
süpürgəçi	مستخدم
çətələ	نی خطاطی
dil bilgisi	دستور زبان

açı	زاویه
yerlik	ضمير
necəlik	صفت
sıfır	صفر
en	عرض
boy	طول
say	عدد – شماره - رقم
eyləm	فعل
çalışma	فعالیت
düzbucaq	قائم الزاویه
söz	کلمه - واژه
bucaq	گوشه – زاویه
günyə	گونیا
sözlük	لغت نامه
qələm	قلم
dəftər	دفتر
yazı	انشاء – نوشته
say bil	ریاضیات
pay	صورت
payda	پایه – مخرج
çalışma	تمرین
bili yurdu	دانشگاه

yüzdə	درصد
önək	پیشوند
ək	پسوند
və başka	و غیره
vərdis̈ - idman	ورزش
fizik	فیزیک
kimya	شیمی
dilbilgisi	دستور زبان
dinsəl	دینی
yatay	افقی
dik	عمودی

ماهها و روزهای هفته

ağlar-culər	فروردین
gülən ay	اردیبهشت
qızaran ay	خرداد
qora pişirən	تیر
quyruq doğan	مرداد
zümar ayı	شهریور
xəzəl ayı	مهر
qırov ayı	آبان
azər	آذر
çillə	دی
donduran ay	بهمن
bayram ayı	اسفند
yelli gün-6 cı gün	شنبه
süd günü-bazar günü	یکشنبه
duz günü-1ci gün	دوشنبه
ara günü-2cigün	سه شنبه
od günü-3cügün	چهارشنبه
su günü-4cigün	پنج شنبه
aynıgün-5cigün	جمعه
ilbölümü	فصل
yay-yaz	بهار - تابستان
güz-qış	پائیز - زمستان

در حیوانات

bayquş	جغد
sərçə	گنجشک
qarğa	کلاغ
bülbül	بلبل
kəklik	کبک
bıldırçın	بلدرچین
ördək	اردک
qartal	عقاب
laçın	شاهین
tərlan	باز
cucə	جوجه
quzğun	کرکس
tovuz	طاووس
qoç	قوچ
qoyun	گوسفند
quzu	بره گوسفند
keçi	بز
çəpiş	بزغاله یک ساله
öküz- buğa	گاو نر
camış	گاو میش
dəvə	شتر
buzov	گوساله

dana	گوساله نر دوساله
düyə	گوساله ماده دوساله
kəl	گاومیش نر
donuz	خوک
yer eşən	موش صحرائی
qaban	خوک نر وحشی
at balığı	اسب آبی
dəniz atı	اسب دریایی
maral	آهو
qaplan	ببر – پلنگ
qoduq	بچه الاغ – کره خر
xötək	بچه گاو میش
köşək	بچه شتر تا دوسالگی
oğlaq	بزغاله
mişovul	راسو
cöngə	گاو نر جوان
dələ	گربه وحشی
göyərçin	کبوتر
köstəbək	موش کور
qulanca	کره اسب نوزاد
gecə quşu	خفاش
bürtə	گرگ خاکستری

asena	گرگ ماده
böru	گرگ نر
aslan	شیر
naqqa	نهنگ
samur	سمور
ağac dölən	دارکوب
bağa	لاک پشت
çaqqal	شغال
dəvəquşu	شتر مرغ
kirpi	جوجه تیغی
qağayı	مرغ ماهیخوار
təkə	بزنر
köpək	سگ – سگ اهلی
ilan balığı	مار ماهی
piçi	میمون

در حشرات

ipək qurdu	کرم ابریشم
kəpənək	پروانه
başmaq tikən	کفش دوزک
çəyirtkə	ملخ
susəri	سوسک
hөрümçək	عنکبوت
böcək-cücü	حشره
kormilçək	مگس ریز
qarınca	مورچه
cırcırma	جیرجیرک
ilbiz	حلزون
çayan	عقرب
büvə	عنکبوت زهر دار

در گله‌ها و گل‌فروشی

qızıl gül	گل سرخ
itburnu-həmərsin	نسترن
sarıgül	گل زرد
qərənfil	میخک
gecəqoxu	شب بو
sarmaşıq	پیچک
roza	رز
qar çiçəyi	گل یخ
nərgiz	نرگس
ayçiçəyi	گل آفتابگردان
süsən	زنبق
bənövşə	بنفشه
çiçək	گل
gülçü	گل فروش
kağızçiçəyi	گل کاغذی
qol	شاخه
düzəltmə	مصنوعی
bağ-bağlı	بسته — دسته
kasnı	کاسنی
yapraq	برگ

در طبیعت

dəniz	دريا
çay	رودخانه
yarran	دره
təpə-zirvə	قله
bulaq	چشمه
qıraq	ساحل
ada	جزیره
günəş	خورشید
ulduz	ستاره
şırran	آبشار
urman	جنگل
doğa	طبیعت
doğu	شرق - مشرق
batı	غرب – مغرب
güney	جنوب
quzey	شمال
quruluq	خشکی
ətək	دامنه
qayaq	اسکی
qaya	صخره

در بیماری

qızdırma	تب
qızılca	سرخک
suçiçəyi	آبله
qırran	وبا
qansızma	خون ریزی
uyuşma	بی حسی
qursaq	معدە
bağırsaq	روده
əmcənək	سرطان
üşütmə	تب ولرز
böyrək	کلیه
vəzi – u r	غده
eşikyolu	اسهال
sancı	درد
öd	صفراء
ödlük	کیسه صفرا
ağ ciyər	ریه - شش
dalaq	طحال
ürək	قلب

در بدن

ayaq	پا
topuq	غوزک پا
daban	پاشنه
diz	زانو
bilək	مچ
udlaq	حلقوم
döş	سینه
bel	کمر
qol	بازو
qabırğa	دنده
bəbək	مردمک چشم
buğum	بند
aşiq	مفصل

در اوقات ویژه

dan	صبح
obaşdan	اول صبح
namaz	نماز
azan	اذان
orucluq	رمضان
oruc	روزه
oruc açma	افطار
tapı	عبادت
tapınmaq	عبادت کردن
obaşdanlıq	سحری
gün orta	ظهر
ikindi	عصر
axşam	عشاء

در رنگها

ağ	سفید
qara	سیاه
göy	آبی
külü	خاکستری
toxgöy	نیلی
sarı	زرد
boz	طوسی
yaşıl	سبز
üzü - çayhrayi	صورتی
al	سرخ کم رنگ
qırmızı	سرخ
gümüşü	نقره ای
qızılı	طلائی
toprağı	قهوه ای
südü	شیری
açıq sarı	کرمی
sümüyü	استخوانی

Son